

Verslag van het bestuurlijk werkbezoek van de Zoetermeerse Delegatie aan Jinotega van 29 januari tot en met 5 februari 2011

Inleiding

Aan de reis namen deel:

Edo Haan - wethouder

Kim 't Hart - bestuursadviseur gemeente

Bert Boshoven - projectleider ICT-onderwijs in de gemeente Zoetermeer

Gerard van Wijk - beleidsadviseur internationale aangelegenheden

Leo van der Plas - directeur Rabobank

Mathieu Souren - voorzitter Raad van Ondernemend Zoetermeer

Kok Spruit - directeur Spectrum Communicatie

Tjapko de Heus - bedrijf 'Image2media' (foto- en videograaf)

Mark Broks - franchisenemer 3 McDonald's vestigingen in Zoetermeer

Marik Bal - directeur Stedelijk College Zoetermeer,

Marina Bal - docente basisschool

Brenda Koerts-Weeber - docente Oranje Nassau College

Marianne van Rossem - docente Oranje Nassau College

Werner Kasten - ex-raadslid (PvdA), vrijwilliger

Het doel van het werkbezoek is:

Doelen van het bestuurlijk werkbezoek.

- Politieke dialoog over de voortgang van de in 2009 gesloten overeenkomst over de samenwerking op basis van gezamenlijke normen en waarden
- Bespreking van de resultaten van het Logo South programma 2009-2010, op de thema's belastinginning, gemeentefinanciën, strategische planning
- Bespreking van de lopende samenwerking binnen de gemeenschappelijke programma's via LBSNN, zoals de millenniumdoelencampagne
- Ondertekening van de overeenkomst die de oprichting en werking regelt van het kredietfonds voor economische ontwikkeling in Jinotega
- Ondertekening van het woningbouwcontract voor de bouw van 100 woningen.
- Kennismaking met en oriëntatie op Jinotega van Zoetermeerse ondernemers

Het programma van het werkbezoek bestaat uit een gemeenschappelijk deel – samen met de delegaties uit de vier andere Nederlandse gemeenten Rijswijk, Gennep, Maastricht en Helmond – zondag 30 januari, donderdagavond 3 en vrijdag 4 februari in Managua en een individueel deel waarbij de Nederlandse gemeenten een bezoek brengen aan hun partnerstad. Van maandag 31 januari t/m donderdag 3 februari brengt de Zoetermeerse delegatie een bezoek aan Jinotega. De delegatie zal zich tijdens het werkbezoek aan Jinotega opsplitsen. Voor de vertegenwoordigers van het bedrijfsleven, die voor

de eerste keer Jinotega bezoeken, wordt een algemeen oriënterend programma aangeboden. Een kennismaking met het gemeentebestuur, de lokale afdeling van RSPL (Red del Sector Privado Local, netwerkorganisatie van ondernemers) (), de lokale Kamer van Koophandel en een bezoek aan de Zoetermeerse onderwijsprojecten maken onderdeel uit van het programma. De onderwijsgroep richt zich merendeels op onderwijsaangelegenheden, zoals het bezoeken van partnerscholen en het verkennen van nieuwe samenwerkingsverbanden en het initiëren van nieuwe onderwijsprojecten.

Verslag

Samenvatting

Zondag 30 januari

Ochtendprogramma

Onder voorzitterschap van Tineke Ladders (voorzitter van het LBSNN Landelijk Beraad Stedenbanden Nederland Nicaragua) komen de delegaties uit Rijswijk, Gennep, Maastricht, Helmond en Zoetermeer bijeen in hotel Las Mercedes voor een briefing van de Nederlandse ambassadeur Lambert Grijs over de actuele politieke- en economische situatie in Nicaragua. De voorzitter wijst in haar openingspeech op het belang van de vriendschapsrelatie die inmiddels alweer 29 jaar geleden is ontstaan tussen Nicaragua en haar Nederlandse partners. Maar ook op de veranderende politieke opvattingen van de Nederlandse overheid op het gebied van ontwikkelingssamenwerking. Onlangs heeft de regering besloten het aantal ontwikkelingslanden waaraan begrotingssteun wordt verleend drastisch terug te brengen. Welke landen dat zijn is nog onderwerp van nadere studie. Het programma Logo South, dat zich richt op de versterking van het lokaal bestuur in de strijd tegen armoede, zal vooralsnog in 2011 geen financiële steun ontvangen van het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

De ambassadeur geeft aan dat de stedenbanden op een positieve manier bijdragen aan de maatschappelijke ontwikkelingen in het land. Ze zijn met name effectief gebleken op het gebied van onderwijs, economische ontwikkeling en gezondheidszorg. Dat blijkt uit de recente IOB landenevaluatie van Nicaragua.

De ambassadeur gebruikt voor Nicaragua de metafoer van de ijsberg. De politiek-economische situatie is na de afgelopen verkiezingen in 2009 gestabiliseerd. De oppositie is verdeeld en kent geen nieuwe jonge leiders die het roer kunnen omgooien. Persoonlijke relaties zijn belangrijk in Nicaragua, meer nog dan institutionele relaties. De intermenselijke relaties worden gekenmerkt door cliëntelisme (het verlenen van diensten aan (potentiële) kiezers door een politicus tijdens diens politiek mandaat), nepotisme (begunstiging en bevoordeling van bloedverwanten en vriendjes door hooggeplaatste personen) (dat hoeft niet uit te leggen) en machismo. Macht wordt met een zekere vanzelfsprekendheid opgelegd en geaccepteerd. Economisch gezien doet Nicaragua het steeds beter. Het land heeft relatief weinig gemerkt van de effecten van de wereldwijde economische crisis. De export van grondstoffen is met 5% toegenomen. Het buitenlands beleid (externe relaties) van de Sandinisten richt zich met name op de VS en nieuwe vrienden c.q. potentiële donoren als Iran en Noord-Afrika. De grootste

donor is Venezuela. Nicaragua heeft sterke diplomatieke banden met dit land en in het bijzonder met president Chávez.

Kenmerkend voor het binnenlands beleid dat Daniël Ortega voert zijn de verschillende allianties die hij is aangegaan met het bedrijfsleven en de kerk. Sinds Ortega aan de macht is gaat het goed met de private sector en de verwachtingen zijn dat hij een goede kans maakt om de presidentsverkiezingen in november 2011 te winnen. De vrouw van de president, Rosario Murillo, wordt gezien als het brein achter de regering en is verantwoordelijk voor alle zaken op het gebied van communicatie.

Er valt nog veel aan te merken op de politieke situatie in het land, maar de ambassadeur benadrukt dat Nicaragua een van de jongste democratieën van de wereld is. De eerste vrije verkiezingen vonden plaats in 1990.

In aanvulling op het verhaal van de ambassadeur geeft de socioloog en analist Manuel Ortega een nadere analyse van de politiek- economisch situatie in Nicaragua. Het huidige regime probeert zijn macht en invloed op lokaal en landelijk niveau te versterken met als doel een hervervkiezing in november 2011. De Sandinisten hebben een aantal grote sociale programma's opgezet en de macht van de staatsinstellingen versterkt. De macht en invloed van de CPC's (comités de poder ciudadana), de bij wet voorgeschreven volkscomités, is echter beperkt gebleven. De Sandinisten hebben veel sociale programma's opgezet en de macht van de staatsinstellingen is versterkt. De president voert een gematigde koers en investeert in goede relaties met de VS. De oprukkende drugskartels in Midden- en Noord Amerika vormen echter wel een bedreiging voor de veiligheid en stabiliteit in het land.

Er is sprake van een afname van de extreme armoede, maar Nicaragua blijft wel een van de armste landen in Midden-Amerika. De energiesector en de land- en tuinbouwsector hebben veel potentie en het toerisme is een opkomende markt. Opvallend zijn de investeringen die het land doet in duurzame energie door waterkrachtcentrales, biomassa- en windenergie. Het leger en de politie hebben een onafhankelijke positie en genieten veel aanzien onder de bevolking. De civil society is nog zwak door het gebrek aan goede netwerken en is hierdoor niet in staat een gezamenlijke vuist te maken.

Tijdens het lunchbuffet maken de Zoetermeerse ondernemers kennis met Nederlandse ondernemers die in Nicaragua een eigen bedrijf gestart zijn. Duidelijk wordt dat ondernemen in Nicaragua niet altijd even gemakkelijk is. Met name de vergunningverlening en het belastingsysteem zijn complex en bureaucratisch. Dit blijkt voor een groot deel van de in de regio gevestigde ondernemingen een reden om zich niet te registreren bij de Kamer van Koophandel. Van groot belang voor het doen slagen van een startende onderneming blijkt wederom het hebben van een lokaal netwerk en goede contacten met lokale overheidsinstanties.

Middagprogramma

Na de lunch starten een drietal 'ronde tafelgesprekken' rondom de thema's economie, woningbouw en onderwijs. De Zoetermeerse ondernemers Mark Broks (McDonald's), Mathieu Souren (voorzitter van de Raad voor Ondernemend Zoetermeer en Hoens, Souren en Keereweer Advocaten), Leo van der

Plas (Rabobank Vlietstreek-Zoetermeer) en Kok Spruit (Spectrum Communicatie) volgen de presentaties over microkredieten en de economische ontwikkelingen in het land. De organisatie Pro Nicaragua, (agentschap van de overheid voor de bevordering van investeringen in Nicaragua, steekt een wervend verhaal af over de kansen en aantrekkelijke vestigingsmogelijkheden in Nicaragua. De organisatie blijkt sterk nationaal georiënteerd en heeft weinig oog voor investeringsmogelijkheden op gemeentelijk niveau.

Tot slot vindt er een formele startbijeenkomst plaats van de Nederlandse en Nicaraguaanse partnergemeenten. Van elke partnergemeente zijn aanwezig de burgemeester, vertegenwoordigers van non gouvernementele organisaties en ondernemers (de driehoek). Daarnaast zijn ook vertegenwoordigers uitgenodigd van verschillende Nicaraguaanse ministeries (onderwijs, volkshuisvesting.) en andere instituties uit het openbaar bestuur. De sprekers van de verschillende instanties geven hun visie op de samenwerking tussen de partnergemeenten en een doorkijk naar de toekomst. Men spreekt veel waardering uit over de samenwerking tussen de partnersteden. Het vertrouwen naar de toekomst toe is groot.

Maandag 31 januari

Maandagochtend vertrekt de Zoetermeerse delegatie om 09.00 uur van Managua naar onze zusterstad Jinotega. Na aankomst in het hotel Café, gelegen in het centrum van Jinotega, staat er een officieel ontvangst gepland op het gemeentehuis in aanwezigheid van de gemeenteraad en vertegenwoordigers van de ambtelijke organisatie. De locoburgemeester, Gloria Montenegro, verwelkomt alle aanwezigen. De verwachtingen ten aanzien van het werkbezoek worden met elkaar gewisseld. De komende dagen zal de delegatie een aantal projecten bezoeken in stad. Daarnaast staan er een aantal presentaties op het programma over de voortgang van de Logo South projecten. Onderdelen zijn de stand van zaken omtrent de gemeentefinanciën en de strategische planning. De strategische planning heeft betrekking op de samenhang tussen de verschillende ontwikkelingstaken van de gemeente op het gebied van het grondbeleid, de meerjaren investeringagenda en het strategisch ontwikkelingsplan. De Zoetermeerse ondernemers stellen, om zich een beeld te vormen van het lokale ondernemersklimaat, nog een aantal vragen over het juridische systeem en de grondpolitiek. Een van de genodigden is Rita Muckenhirn, directeur van La Cuculmeca, die als sinds midden jaren tachtig in Jinotega woont en werkt. La Cuculmeca is de organisatie waarmee Zoetermeer haar projecten op het gebied van onder andere onderwijs uitvoert. De organisatie richt zich binnen het onderwijs op verschillende terreinen - basisonderwijs, beroepsonderwijs voor jongeren in de landelijke gebieden en milieu-educatie aan jongeren en volwassenen - en op bevolkingsparticipatie. Aan het eind van de middag is er voor de delegatieleden gelegenheid om de stad te verkennen.

Een aantal ondernemers heeft ter voorbereiding op de reis al contact gelegd met de lokale Rotary club las Brumas. De ondernemers zijn 's avonds uitgenodigd door de voorzitter van de Rotary om kennis te maken met lokale ondernemers.

De onderwijsgroep heeft vandaag een bezoek gebracht aan drie partnerscholen. Louis Valencia, een ambachtsschool, heeft dankzij hulp van het Oranje Nassau College (ONC), een houtbewerkingmachi-

ne, gasfornuizen, een broodoven en klein materiaal kunnen realiseren. Instituto Sandino, een basis- en een middelbare school ineens, heeft goede vooruitgang geboekt met het opzetten van een informaticaprogramma waarbij zowel leerlingen als docenten training krijgen hoe om te gaan met ICT. De vertegenwoordiging van het Oranje Nassau College, bestaande uit de docenten Brenda Koerts en Marianne van Rossem, heeft 's middags een ontmoeting met een van hun partners uit het voortgezet onderwijs. Het Instituto Benjamin Zeledon is een publieke school waar 72 leerkrachten lesgeven aan circa 3.500 leerlingen. Directeur Ronaldo Jacinto Castro verzorgt de presentatie van zijn school en leidt de Zoetermeerse delegatie rond. Hoewel het eigenlijk nog zomervakantie is - het nieuwe lesjaar begint hier op 15 februari a.s. - is het in het gebouw een drukte van belang. Er worden herkansingstoetsen wiskunde gegeven en de klaslokalen zitten overvol. Het Instituto Benjamin Zeledon is een van de drie scholen in Jinotega waarmee het ONC samenwerkt. Die samenwerking is vier jaar geleden gestart en heeft inmiddels tot mooie resultaten geleid. Dit wordt onderstreept door schooldirecteur Castro, die aan ONC-docente Brenda Koerts een bijzondere medaille van verdienste overhandigt. Het Stedelijk College, afdeling VMBO, maakt deze reis mee ter voorbereiding op een uitwisselingsprogramma. Later dit voorjaar zal een achttal VMBO-leerlingen naar Jinotega afreizen. Directeur Marik Bal legt deze week de nodige contacten voor die uitwisseling.

Dinsdag 1 februari

Op het ochtendprogramma staan voor de voltallige delegatie een tweetal presentaties over de Logo South projecten op het programma. De ambtenaren in Jinotega worden op het gebied van gemeentefinanciën en strategische planning bijgestaan door deskundigen, de zogenaamde expert pools. Het doel is om de gemeente te helpen bij de professionalisering van de belastinginning en de strategische planning. De directeur Financiën en de directeur Belastingen presenteren een gedetailleerd feitenreelaas over de ontwikkeling van de gemeentelijke financiën van de afgelopen twee jaar. Goed om vast te stellen is dat de gemeente op het gebied van financiën door de inzet van deskundigen haar inkomsten uit belastingen bijna heeft weten te verdubbelen in de periode 2005-2010. De begeleiding van de deskundigen is ondermeer gericht op de invoering van een belastingregistratiesysteem en workshops over fiscale wetgeving en de ontwikkeling van beleid op het gebied van belastingen. Na de presentaties volgt er nog een rondleiding op het gemeentehuis. De onderwijsgroep brengt 's middags een bezoek aan het kinderopvangcentrum Niños Mártires de Ayapal. Met dit kinderdagverblijf is de stedenband in 1982 van start gegaan. Hier worden kinderen in de leeftijd van 6 maanden tot 6 jaar opgevangen. De verschillende gebouwen zijn met behulp van o.a. Zoetermeerse gelden in 2004 gebouwd. De toenmalige burgemeester van Zoetermeer, Luigi van Leeuwen, heeft het gebouw geopend. Voor de administratie hebben ze een alleen een oude computer, internet kennen ze hier niet en een fax ontbreekt. Ook is er een gebrek aan speelgoed en luiers. Het ONC en het Stedelijk College overwegen in samenwerking met een aantal basisscholen uit Zoetermeer een project te starten om voorzieningen te verbeteren. Met een dergelijk gezamenlijk project kan de kinderopvang structurele ondersteuning krijgen.

De gemeenteraad vergadert ondertussen de hele ochtend en voegt zich tijdens de lunch bij de overige delegatieleden. De relatie tussen de liberale oppositie en de Sandinistische locoburgemeester is goed te noemen.

’s Middags brengen we een bezoek aan een ‘mercado’ in aanbouw, een overdekte markt waar 400 ondernemers, voornamelijk alleenstaande vrouwen, in een moderne hal hun handelswaren kunnen verkopen. Er wordt hard gewerkt om het project medio april dit jaar af te ronden. De huidige markt is een noodvoorziening, die na oplevering van de nieuwe markt wordt gesloopt. Op die plek wordt dan een nieuw busstation gesitueerd, Mensen die in de regio van Jinotega wonen kunnen de markt nog beter bereiken.

Dichtbij is de kinderopvang gelegen waar de onderwijsgroep eerder een bezoek heeft gebracht. Hier kunnen de alleenstaande vrouwen overdag hun kinderen gratis onderbrengen (is dat zo?).

Woensdag 2 februari

Ochtendprogramma

De onderwijsgroep vertrekt om zes uur ’s ochtends met twee vertegenwoordigers van la Cuculmeca en de gemeente naar de school Mancotal in het rurale gebied. De groep wordt begeleid door een vier-tal gewapende, maar goedlachse politiemannen. De school onderwijst kinderen van 4 tot 16 jaar en telt bij elkaar ongeveer 270 kinderen.

Vandaag staan er voor de ondernemers een aantal bedrijfsbezoeken in de stad op het programma. Het begint in het kantoor van Soppexxca, een coöperatie van koffieboeren. Jinotega is immers de hoofdstad van de koffie. Hun merk ‘Flor de Jinotega’ wordt door henzelf zeer kansrijk geacht, mede dankzij het feit dat het 100% Fair Trade is. Fair Trade garandeert de boeren een eerlijke prijs voor de bonen (minimaal USD 121,- voor een zak van 50 kilo). De huidige prijs is USD 250,- per baal. Voorts heeft de organisatie een aantal sociale programma’s opgezet, zoals de inrichting van scholen en les-materialen. Men bevordert bijvoorbeeld ook onderzoek naar baarmoederhalskanker. Soppexxca is de eerste organisatie in het land die een eigen koffielaboratorium heeft opgezet. Er zijn overeenkomsten qua geur- en smaakbeleving met wijn en whisky. Er is een fraai gedefinieerd smakenpalet ontwikkeld, aan de hand waarvan enkele Zoetermeeders zelf mochten proeven en keuren. Slurpen moet, want dat is onderdeel van de keuring. Na de presentatie drinken we uitstekende koffie, variërend van ‘café con leche’ tot ‘espresso doble’. Inmiddels importeert en verkoopt Kaldi, een Zoetermeerse ondernemer in de Dorpstraat, Jinotegaanse koffie. Een deel van de opbrengst (€ 1.50 per kilo) komt ten goede van de campagne Caminando Juntos.

Na een korte wandeling bezoeken we een meubelmakerij, die onder meer bedden, stoelen en tafels produceert. Ook de bijbehorende matrassen, in opvallende, felle kleuren, worden hier verkocht. De ondernemer geeft aan dat er voor hem beperkte financieringsmogelijkheden zijn omdat de banken voor leningen aanzienlijke hoge rentes berekenen. Dit omdat de banken aanzienlijke risico’s inschat-ten.

De derde firma, José Vidal, werd door de delegatie als 'De Bouwhof van Jinotega' bestempeld. Alles op het gebied van bouwen en wonen is er te koop. Daarnaast heeft men een eigen concept van complete woningbouw ontwikkeld. Daarbij wordt een kant-en-klaar huis met alle voorzieningen zoals water, toilet, twee slaapkamers en keuken door hen opgeleverd. Het basismodel voor circa twee tot vier personen kost USD 2.800,-, voor de luxere en grotere woningen lopen de prijzen op tot circa US\$ 25.000,-. Er wordt een vaste rente aangeboden van 9% met een looptijd van 8 jaar. Rentecompensatie loopt via een staatsprogramma, waarbij ook de financiële dienstverlener Banco Lafise betrokken is. Vervolgens presenteren de medewerkers van Jose Vidal de Fundacion Zamora Teran. Dit is een educatief jeugdprogramma (one laptop per child, OLPC) voor kinderen op basisscholen op het platteland, waarbij schoolkinderen in inmiddels 21 landen met een basiscomputer worden gestimuleerd om naar school te gaan. Het project is opgezet om met name kinderen uit de lage welstandsgezinnen aan onderwijs te laten deelnemen. Op de computer worden onder Linux-besturing ongeveer 300 verschillende educatieve programma's aangeboden. De hardware is voorzien van een zware batterij, muis, toetsenbord en usb-poort. Vanuit de Fundacion nemen zo'n 6.000 leerlingen deel aan het programma.

Middagprogramma

Na de lunch wordt een deel van de delegatie verwacht op het gemeentehuis voor een gesprek over de bouw van 100 woningen. Dit woningbouwproject is onderdeel van een overeenkomst die tijdens de reis in 2009 is overeengekomen tussen INVUR (Instituto de la Vivienda Urbana y Rural), AMHNNH (Asociación de Municipios con Hermanamientos Nicaragua – Holanda, vereniging van Nicaraguaanse gemeenten met stedenbanden met Nederlandse gemeenten), DIGH (Dutch International Guarantees for Housing) en LBSNN. Het project behelst de bouw van 1000 woningen in 10 Nicaraguaanse gemeenten. Voor de bouw van 100 woningen in Jinotega heeft de Vestia Groep zich garant gesteld. De woonlasten mogen niet meer bedragen dan US\$ 80 per maand. Het overleg op het gemeentehuis is bedoeld om nog 2 discussiepunten op te lossen: de toewijzing van de woningen en de kosten van het bouwrijp maken van de grond. Tijdens het overleg in aanwezigheid van de burgemeester en zijn ambtenaren blijkt dat de positie van de gemeente Jinotega door de externe deskundige die namens de Vestia Groep de onderhandelingen heeft gevoerd onvoldoende is onderzocht. De burgemeester verklaart dat hij dit project beschouwt als een privaat initiatief en binnen zijn begroting geen middelen heeft om een bijdrage te leveren aan de kosten van het bouwrijp maken van de grond. Het gesprek leidt dan ook niet tot het verwachte resultaat. We spreken af om in vervolgoverleg te onderzoeken of en zo ja welke mogelijkheden er alsnog zijn om het project te realiseren.

Avondprogramma

's Avonds staat er een bezoek aan La Cuculmeca op het programma. Het is een feest ter ere van de vruchtbare samenwerking en tevens de afsluiting van het werkbezoek aan Jinotega. Er is een kort 'cultureel' programma met muziek en dans waarbij door de schoolkinderen traditionele Nicaraguaanse volkdansen worden opgevoerd. Daarnaast zijn er de gebruikelijke toespraken en dankbetuigingen over en weer. De leden van de Zoetermeerse delegatie ontvangen ieder een oorkonde als herinnering. Na afloop van het officiële gedeelte wordt gezamenlijk de avondmaaltijd genuttigd.

Donderdag 3 februari

Op donderdag begeleiden medewerkers van La Cuculmeca het bezoek aan een tweetal projecten in het buitengebied van de regio Jinotega.

Met een minivan en twee pick-up trucks vertrekt de voltallige Zoetermeerse delegatie vroeg in de ochtend in de richting van de noordelijk van de stad gelegen heuvels. Op een afstand van ongeveer 45 kilometer van de stad bezichtigen we een tweetal projecten van La Cuculmeca.

Het eerste project is een nieuw schoolgebouw. Dat wordt in razend tempo gebouwd nadat het oude schoolgebouw tijdens het extreme natte najaar van 2010 nagenoeg was ingestort. Op 15 februari 2011 begint hier het nieuwe schooljaar, de bedoeling is dat het gebouw dan geopend is. Tijdens ons bezoek wordt er nog druk gemetseld en moet het dak nog worden gelegd, maar men is er zeker van dat het tijdig wordt opgeleverd. Men is nog op zoek naar financiering om het oude gebouw te renoveren en het in te richten als gemeenschapsruimte.

De faciliteiten worden gebruikt door de circa 70 families die in deze vallei wonen en werken. Er worden woorden van dank uitgesproken en duidelijk is dat de mensen van deze kleine gemeenschap de betrokkenheid van Zoetermeer bijzonder waardeeren.

Het tweede doel van deze informatieve trip is ook een nieuw schoolgebouw, dat ligt op het terrein van de koffieplantage El Cerro Volcan Grande. Middenin een enorm groot natuureservaat is hier vanuit de coöperatieve gedachte een reusachtige koffieplantage ontwikkeld. Om bij het schooltje te komen rijden we het tropisch regenwoud tegemoet. Dit gebied is het grootste oorspronkelijke regenwoud van Midden-Amerika. Het strekt zich uit over ongeveer een derde van Nicaragua. Om een indruk te geven van de grootte van dit gebied: om in de buitengebieden van de provincie Jinotega te komen moeten de medewerkers van La Cuculmeca twee dagen reizen. Over onverharde wegen en per kano worden de uithoeken van dit gebied bereikt.

Zittend achterin de open pick-up trucks wordt volop genoten van het fantastische ruige, groene landschap. De plantage blijkt een lust voor het oog; groot opgezet, professioneel geleid en keurig onderhouden. Hier gaan de ondernemerssharten harder van kloppen. 'Het kan dus wel degelijk in dit land', zo is de gedachte. De ontvangst bij het schooltje is hartverwarmend.

Aansluitend volgt de terugreis naar het hotel, waarbij de prachtige natuur het onderwerp van gesprek is. Na de lunch neemt de groep afscheid van de begeleiders van La Cuculmeca en Jinotega. Er wacht nog een busreis van ruim twee uur naar Managua, waar in de avond gezamenlijk met de inmiddels ook weer in Managua aangekomen vertegenwoordigers vanuit Rijswijk, Maastricht, Gennep en Helmond en het Landelijk Beraad Stedenbanden Nederland Nicaragua wordt geëvalueerd.

Zo worden elke dag nieuwe ervaringen opgedaan in dit bijzondere land. Een prachtig land, waar nog veel mogelijkheden tot ontwikkeling kunnen worden gebracht. Economische impulsen, zoals bijvoorbeeld ondersteuning en begeleiding aan het bedrijfsleven, verbetering van de infrastructuur en de kwaliteit van onderwijs en zorg en overdracht van kennis op gemeentelijke aangelegenheden, zoals belastinginning, zijn enkele van de aandachtspunten die de Zoetermeerse delegatie deze dagen heeft waargenomen.

Vrijdag 4 februari

Vrijdagochtend is er een afsluitende bijeenkomst met de Nicaraguaanse partnergemeenten en stedenbandorganisaties in het centrum van Managua over volkshuisvesting/grondbeleid en millenniumdoel 2, alle kinderen naar school (MDG2).

Tonia Gonzalez, beleidsambtenaar van het ministerie van onderwijs presenteert de onderwijsresultaten van 2008 t/m 2011. Er is in deze periode 1 miljoen euro geïnvesteerd door de zustersteden. In Jinotega hebben hierdoor 1397 kinderen onderwijs genoten die anders niet bereikt zouden zijn. De 8 'interventielijnen' die gelden voor de uitvoering van het onderwijsprogramma ter realisering van MDG2 richten zich op onderstaande producten:

1. Lesbankjes
2. Lespakketjes
3. Leslokalen/schoolgebouwen
4. Training van onderwijzers
5. Training ouders/bewustwording
6. Opleiden van kinderen
7. Voedselpakketten
8. Oriëntatie op beroepsonderwijs

Recent is beroepsoriëntatie als achtste interventielijn toegevoegd. Sinds een aantal jaren wordt, ook in Jinotega, gewerkt met een lokale onderwijscommissie. In deze commissie zijn vertegenwoordigd lokale NGO's (la Cuculmeca), vertegenwoordigers van het ministerie van onderwijs, de lokale overheid en het bedrijfsleven. Ze zijn verantwoordelijk voor het opstellen en uitvoeren van het onderwijsplan. dat jaarlijks wordt geactualiseerd. Het onderwijsplan is de basis voor de besteding van in Zouthermeer ingezamelde gelden voor millenniumdoel 2.

Door de betrokkenheid van het bedrijfsleven bij de totstandkoming van de onderwijsplannen is er een betere aansluiting van het beroepsonderwijs op het werk in het bedrijfsleven en vice versa.

In de middag is er een afsluitende groepsexcursie met reisgenoten uit de andere Nederlandse partnersteden naar de steden Masaya en Granada. De excursie begint met een bezoek aan een indrukwekkende, nog actieve vulkaan in Nicaragua. Het advies uit de folder luidt: bij erupties schuilen onder uw auto.

Ook hier valt weer op hoe vriendelijk de mensen in Nicaragua zijn. Granada, al in de 15e eeuw (gelijktijdig met universiteitsstad León) gesticht door de Spanjaarden, presenteert zich als een westerse stad, met een sterk op toerisme georiënteerd centrum. Opvallend zijn de fraaie, goed onderhouden koloniale gebouwen en het ontbreken van verkiezingspropaganda. Het toont eens te meer dat het land vol contrasten is en er vele uitdagingen wachten.

's Avonds tijdens het diner worden de indrukken gewisseld die een ieder de afgelopen week heeft opgedaan. De delegatieleden maken het niet te laat, want de volgende ochtend vroeg begint de lange terugreis naar Nederland.